

NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG DÈ ĐỎ (*Lithocarpus ducampii* (Hickel & A. Camus) A. Camus) TỪ HẠT BẰNG BẦU TỰ HỦY SINH HỌC TRONG GIAI ĐOẠN VƯỜN ƯƠM

Nguyễn Văn Thọ, Nguyễn Thị Ánh Nguyệt, Phạm Quang Tú, Nguyễn Phương Thảo
Trung tâm Khoa học Lâm nghiệp vùng Trung tâm Bắc Bộ

Từ khóa: Dè đỏ, nhân giống, bầu tự hủy sinh học

TÓM TẮT

Dè đỏ là cây lá rộng bản địa thường xanh, thân thẳng, sinh trưởng nhanh, tiềm năng lớn trồng rừng gỗ lớn. Tuy nhiên, đến nay vẫn nhân giống bằng bầu nilon với hỗn hợp ruột bầu là đất tầng mặt, nặng khi vận chuyển và vỏ bầu gây ô nhiễm môi trường nên cần thiết nghiên cứu nhân giống bằng bầu tự hủy sinh học nhằm giảm chi phí vận chuyển và góp phần bảo vệ môi trường. Kết quả nghiên cứu cho thấy: Hạt Dè đỏ to dễ nảy mầm, tỷ lệ nảy mầm đạt 85,2% khi ủ với cát ẩm. Chất lượng bộ rễ cây con Dè đỏ ở bầu tự hủy sinh học tốt hơn ở bầu nilon với hỗn hợp ruột bầu là đất tầng mặt. Bộ rễ phát triển tốt nhất ở bầu tự hủy sinh học với hỗn hợp ruột bầu gồm 65% than bùn + 30% trấu + 5% phân bò khô (CT2) và bầu tự hủy sinh học với hỗn hợp ruột bầu gồm 55% bột vỏ cây keo + 25% mùn + 15% than củi + 5% phân bò khô (CT4). Sinh trưởng đường kính và chiều cao tốt nhất ở CT2, CT4 và bầu nilon với hỗn hợp ruột bầu là tầng đất mặt + 1% phân NPK 5:10:3 (CT1). Trọng lượng cây con 9 tháng tuổi trong bầu tự hủy sinh học (bao gồm cả cây con và bầu) chỉ bằng 0,31-0,56 lần cây con trong bầu nilon với hỗn hợp ruột bầu là tầng đất mặt nhưng giá thành cao hơn từ 1,08-1,41 lần. Bầu tự hủy sinh học với hỗn hợp ruột bầu gồm 55% bột vỏ cây keo + 25% mùn + 15% than củi + 5% phân bò khô là thích hợp nhất cả về phát triển bộ rễ, sinh trưởng, trọng lượng và giá thành xuất cây giống Dè đỏ.

Research on propagation of *Lithocarpus ducampii* (Hickel & A. Camus) A. Camus) from seed by using biodegradable non-woven nursery bag at the nursery stage

Lithocarpus ducampii is a native evergreen broadleaf tree with straight trunk, growing fast and great potential for planting large size timber plantation. However, up to now, seedlings of this species are still propagated by black plastic bags with topsoil as potting mix. The plastic bags with topsoil was heavy when transporting and causes environmental pollution, so it is necessary to propagate by biodegradable non-woven nursery bags to reduce transportation cost and contribute to environmental protection. The results of the study showed that: Seeds of *L. ducampii* are big and easy to germinate, the germination rate is 85.2% when incubated with moist sand. Root quality of *L. ducampii* seedlings in biodegradable non-woven nursery bags was better than in black plastic bags with topsoil. The best growing root system in pot substrate consisting of 65% peat + 30% rice husk + 5% dried cow dung (CT2) and pot substrate comprising 55% acacia bark powder + 25% sawdust + 15% charcoal + 5% dried cow dung (CT4). The best growth in diameter and height in CT2, CT4 and black plastic with pot substrate including topsoil + 1% NPK 5:10:3 fertilizer (CT1). The weight of 9 months old seedlings in biodegradable non-woven nursery bags is only 0.31-0.56 times of the seedlings in black plastic bags with topsoil, but the cost is 1.08-1.41 times higher. Biodegradable non-woven nursery bags with pot substrate consisting of 55% acacia bark powder + 25% sawdust + 15% charcoal + 5% dry cow dung is the most suitable in terms of root development, growth, weight and cost of the seedling to produce seedling of *L. ducampii*.

Keyword:
Lithocarpus ducampii,
propagation, organic bag